

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

01.06.2026

parat

Til:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Høring - forskrift om forsøk med aktivitetspenger for unge – «Et enklere Nav»

Parat støtter målet om å få flere unge inn i arbeid, og deler vurderingen av at dagens system i mange tilfeller er for komplisert, fragmentert og byråkratisk. Lange saksbehandlingstider, mange ulike ordninger og omfattende dokumentasjonskrav kan forsinke oppfølgingen og gjøre veien inn i arbeidslivet unødvendig vanskelig for unge som trenger bistand.

Unge kan i dag oppleve å bli sendt mellom ulike ordninger og ulike deler av systemet før nødvendig oppfølging kommer i gang. Etter Parats syn kan dette i seg selv bidra til å forsterke utenforskap.

Parat mener det er positivt at forsøket legger opp til enklere inngangsvilkår og raskere oppfølging. Unge som trenger bistand inn i arbeidslivet har ikke tid til å vente i måneder på avklaringer og vedtak før oppfølging kommer i gang. Etter Parats syn kan lange saksbehandlingstider og kompliserte inngangsvilkår i seg selv bidra til å forsterke utenforskap og svekke tilknytningen til arbeidslivet.

Parat støtter derfor forsøk som kan bidra til:

- enklere og mer helhetlige løp
- raskere oppfølging
- mindre unødvendig byråkrati
- og mindre behov for omfattende helseavklaringer før oppfølging kan starte

Samtidig mener Parat at arbeidslinjen må være det tydelige og styrende prinsippet for hele forsøket.

For Parat er det et grunnleggende prinsipp at det alltid skal lønne seg å jobbe. Målet må være at flere unge kommer i ordinært arbeid, blir i stand til å forsørge seg selv og opplever tilhørighet til arbeidslivet og arbeidsfellesskapet. Aktivitet kan ikke være et mål i seg selv. Aktivitetene må være arbeidsrettede, bygge kompetanse og styrke den enkeltes mulighet til å komme i jobb eller utdanning.

Parat mener derfor det er viktig at forsøket i større grad kobles til ordinært arbeidsliv og til arbeidsgiversiden. Høringsnotatet er i stor grad innrettet mot ytelse, oppfølging og forvaltning, mens arbeidslivet i liten grad omtales som en aktiv del av løsningen. Etter Parats syn vil samarbeid mellom Nav, arbeidsgivere og partene i arbeidslivet være avgjørende dersom forsøket skal lykkes over tid.

Det bør derfor legges større vekt på:

- praksisplasser og arbeidserfaring
- lærling- og traineeordninger
- mentorordninger

- samarbeid med virksomheter og tillitsvalgte
- og tiltak som senker terskelen inn i ordinært arbeidsliv

Skal flere unge lykkes i å komme inn i arbeidslivet, må også arbeidslivet i større grad åpnes for unge med begrenset erfaring, hull i CV-en eller behov for tilrettelegging.

Parat vil samtidig peke på at forsøket er geografisk avgrenset til Trondheim kommune. Etter Parats syn bør det vurderes om forsøket også bør prøves ut i andre deler av landet og i ulike typer arbeidsmarkeder.

Utfordringene knyttet til ungt utenforskap, tilgang til arbeid og behovet for oppfølging varierer betydelig mellom storbyer, mindre byer og distriktskommuner. En bredere geografisk utprøving kan bidra til mer representative erfaringer og et bedre kunnskapsgrunnlag før en eventuell nasjonal innføring av ordningen.

Parat støtter ambisjonen om å komme tidligere i gang med arbeidsrettet oppfølging, uten unødvendige og langvarige helseavklaringer. Samtidig er det viktig at dette ikke fører til at reelle helseutfordringer tones ned eller at unge med sammensatte bistandsbehov ikke får nødvendig oppfølging. Forsøket må ha rom for individuell tilpasning og tett oppfølging over tid.

Parat vil samtidig understreke at ordningen må utformes slik at den hele tiden understøtter arbeidslinjen. Arbeid, aktivitet og gradvis overgang til ordinært arbeidsliv må oppleves som mer attraktivt enn passive og langvarige ytelsesløp. Etter Parats syn må det derfor være tydelige økonomiske og praktiske fordeler ved å delta i arbeidsrettet aktivitet og komme i arbeid.

Parat vil også understreke betydningen av at det alltid skal lønne seg å jobbe. Etter Parats syn bør det vurderes om avkortingsreglene i tilstrekkelig grad understøtter gradvis overgang til arbeid. Det er viktig at unge som prøver seg i jobb opplever at arbeid gir en tydelig økonomisk gevinst og styrket tilknytning til arbeidslivet.

Samtidig vil Parat advare mot at ordningen utvikler seg til en ny langvarig ytelsesordning uten tydelig progresjon mot arbeid eller utdanning. Regelmessig oppfølging, forventning om utvikling og tydelig arbeidsretting vil være avgjørende for at forsøket skal styrke arbeidslinjen over tid.

Avslutningsvis vil Parat understreke at gode intensjoner alene ikke er tilstrekkelig. Dersom forsøket skal gi bedre og tettere oppfølging, må Nav-kontorene også ha tilstrekkelig kapasitet, tid og kompetanse til å følge opp den enkelte på en god måte. Forenkling og avbyråkratisering må brukes til å styrke den arbeidsrettede oppfølgingen – ikke bare til å etablere en ny ytelse.

Parat støtter intensjonen bak forsøket, men mener ordningen må innrettes slik at den tydelig styrker arbeidslinjen, senker terskelen inn i arbeidslivet og kobles tettere til ordinære arbeidsplasser og arbeidslivets behov.

Med hilsen

Unn Kristin Olsen
Leder

Arve Sigmundstad
Fagsjef, samfunns-
og myndighetskontakt